

TANTÁRGYI TEMATIKA
BTOMA8N05 A verbális és a vizuális művészetek kapcsolata ea.

<p>Tantárgy neve: Világirodalom</p>	<p>Tantárgy Neptun kódja(i): BTMAN202, BTMAN504, BTOMA7N07, BTOMA8N05, BTOSVM2N02, BTOSVM3N03 (E Neptun kód(ok) a nappali képzésre vonatkozik/vonatkoznak. A levelező képzés Neptun kódjaiban a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)</p> <p>Tantárgyfelelős intézet: ME BTK Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet</p> <p>Tantárgyelem: K (K: kötelező, KV: kötelezően választható, SZV: szabadon választható)</p>
Tárgyfelelős (név, beosztás): Kertész Noémi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): Kertész Noémi adjunktus	
Tantárgyi egység: A verbális és a vizuális művészetek kapcsolata ea.	
Tantárgyi egység Neptun kódja: BTOMA8N05 (E Neptun kód a nappali képzésre vonatkozik. A levelező képzés Neptun kódjában a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)	
<p>Javasolt félév: 4T (A szak keresztféléves meghirdetésben nem indul, így páratlan számú félév tárgyait csak összel, páros számúéit csak tavasszal lehet felvenni.)</p>	<p>Előfeltétel: nincs (E Neptun kód(ok) a nappali képzésre vonatkozik/vonatkoznak. A levelező képzés Neptun kódjaiban a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)</p>
<p>Óraszám/hét: BTMAN202: 1, BTMAN504, BTOMA7N07, BTOMA8N05, BTOSVM2N02, BTOSVM3N03: 2 (A nappali képzés heti óraszámja 14 héten át. A levelező képzések féléves óraszámja a következő: heti 1 nappali tagozatos óra esetén a levelező tagozat féléves óraszámja 5, heti 2 nappali tagozatos óra esetén a levelező tagozat féléves óraszámja 10 stb.)</p>	<p>Számonkérés módja (a/gy/k/b): BTMAN202, BTOMA8N05, BTOSVM2N02: kollokvium, BTMAN504, BTOMA7N07, BTOSVM3N03: gyakorlati jegy (A teljesítés követelményeit lásd alább a <i>Félévközi számonkérés módja és értékelése</i> pontnál.)</p>
<p>Kreditpont: 2</p>	<p>Tagozat: nappali (A tantárgy és a tantárgyi egység adatai és követelményei azonosak a levelező tagozaton is, egyedül a Neptun kód különbözik.)</p>
<p>Tantárgyi egység feladata és célja (röviden összefoglalva): Az előadás célja az európai kultúra kanonikus témáinak, illetve azok verbális és vizuális (színház és film) adaptációinak az elemző és komparatív bemutatása a különböző művészetekben, műfajokban és korszakokban, kiemelten a kortárs hazai művészetben. A kiválasztott témák: Antigoné, Oidipus, Phaidra, Médeia.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> A hallgatók átlátják és megértik az irodalomnak a magyar és az európai identitás konstrukciói, valamint a különböző kultúrák és a köztük lévő kapcsolatok kialakításában és formálásában betöltött szerepét. Képesé válnak a különböző tudományterületi, szaktárgyi tartalmak integrációjára. <i>képesség:</i> Képesé válnak a szaktudományi módszerek, eljárások alkalmazására, valamint a különböző tudásterületek közötti összefüggések, kapcsolódások, átfedések és egymásra hatások felismerésére. <i>attitűd:</i> Nyitottá válnak a megismerés, illetve a tapasztalatszerzés iránt. <i>autonómia és felelősség:</i> A hallgatók motiválttá válnak ezen ismeretek átadására, a tudományterületükhöz tartozó kutatási eredmények folyamatos követésére, valamint az iskolai nevelési folyamatba való adekvát és adaptív beépítésére.</p>	
Tantárgyi egység tematikus leírása 14 heti bontásban:	

1-4. Antigoné

Szophoklész: *Antigoné*

Eörsi István: *Huligán Antigoné*

Eörsi István: *Tragédia magyar nyelven. Szophoklész Antigonéjából*

Dragomán György: *A hangár – Antigoné c. novellája*

5-7. Oidipus

Aiszkhülosz: *Heten Théba ellen*

Szopkoclész: *Oidipusz király*

Euripidész: *Phoiníkiái nők*

Szálinger Balázs: *Oidipusz gyermekei*

8-10. Phaidra

Euripidész: *Hippolitosz*

Seneca: *Phaedra*

Racine: *Phaedra*

Jules Dassin: *Phaedra* (1962)

Tasnádi István: *Fédra fitness*

11-14. Médeia

Euripidész: *Médeia*

Seneca: *Medea*

Lj. Ulickaja: *Médeia és gyermekei*

Pier Paolo Pasolini: *Medea* (1969)

Félévközi számonkérés módja és értékelése (prezentáció, zárthelyi dolgozat, szemináriumi dolgozat beadása stb.):

A félévközi számonkérés módját és értékelését a félév kezdetekor a tantárgyi egység oktatója határozza meg.

Gyakorlati jegy/kollokvium teljesítésének módja és értékelése (félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok stb.): **KSZ**

A kód jelentése:

A = a tantárgy aláírással zárul, amelyben kétfokozatú az értékelés (nem megfelelt, megfelelt). A hallgató legfeljebb az óraszám 30%-át mulaszthatja el következmények nélkül, az ezt meghaladó mértékű hiányzás – kivéve az igazolt betegség miatti hiányzást – esetén az aláírás nem szerezhető meg. Az igazolt hiányzás pótlási feltételeit az oktató ismerteti. Az aláírás feltétele, hogy az oktató által a félév során támogatott prezentációs és beadási kötelezettségeknek a hallgató maradéktalanul eleget tegyen.

K = a tantárgy kollokviummal zárul, amelyben ötfokozatú az értékelés (1–5). Az előadások óraszámának legalább 60%-án kötelező a hallgató részvétele, amit jelenléti ívre vezetett aláírásával igazol. Az ennél többet mulasztó hallgató nem kaphat aláírást és nem vizsgázhat. Az előadáshoz évközi zárthelyi dolgozat(ok) társulhat(nak), legfeljebb akkora számban, mint a tantárgyi egység kreditpontszáma.

Amennyiben az előadáshoz zárthelyi dolgozat(ok) társul(nak), annak/azoknak az eredménye legalább 30%, legfeljebb 40%-os súllyal esik latba a záró osztályzatban. A zárthelyi dolgozat(ok)ról az oktató a tárgy félévi meghirdetésekor a Neptun rendszerben ad tájékoztatást. A szakmai követelményekhez képest a hallgatónak minden zárthelyi dolgozatában és a kollokviumon is legalább 50%-os felkészültséget kell igazolnia ahhoz, hogy az elégséges (2) osztályzatot megszerezze.

SZ = a tantárgy gyakorlati jeggyel zárul, amelyben ötfokozatú az értékelés (1–5). A hallgató legfeljebb a szemináriumi óraszám 30%-át mulaszthatja el következmények nélkül, az ezt meghaladó mértékű hiányzás – kivéve az igazolt betegség miatti hiányzást – esetén az aláírás és a gyakorlati jegy nem szerezhető meg. Az igazolt hiányzás pótlási feltételeit az oktató ismerteti. Az aláírás feltétele, hogy az oktató által a félév során támogatott prezentációs és beadási kötelezettségeknek a hallgató maradéktalanul eleget tegyen. A szemináriumhoz évközi zárthelyi dolgozat(ok) társulhat(nak), annak/azoknak az eredménye legalább 30%, legfeljebb 40%-os súllyal esik latba a záró osztályzatban. A zárthelyi dolgozat(ok)ról az oktató a tárgy félévi meghirdetésekor a Neptun rendszerben ad tájékoztatást. A szakmai követelményekhez képest a hallgatónak minden zárthelyi dolgozatában és a beadott szemináriumi dolgozatában is legalább 50%-os felkészültséget kell igazolnia ahhoz, hogy az elégséges (2) osztályzatot megszerezze.

KSZ = a tantárgy kollokviummal és gyakorlati jeggyel záruló tantárgyi egysége(ke)t egyaránt tartalmaz. Az előbbiekre a K, az utóbbiakra az SZ kódnak megfelelő értékelés vonatkozik.

Kötelező irodalom a tantárgyi egység egészéhez vagy 14 heti tematikus leírásának megfelelő beosztásban:

P. E. Easterling, B. M. W. Knox (edd.), *The Cambridge History of Classical Literature*, Vol. 1/2: Greek Drama, Cambridge University Press, Cambridge, 1989.

Szophoklész: *Antigoné* = Szophoklész Drámái, szerk., jegyz. és utószó Bolonyai Gábor. Osiris, Bp. 2004.

Eörsi István: *Huligán Antigoné* = Eörsi István: *A fogadás. 18 dráma*. Noran, Bp. 2004, 247-325.

Eörsi István: *Tragédia magyar nyelven. Szophoklész Antigonéjából* = Eörsi István: *A*

fogadás. 18 dráma. Noran, Bp. 2004, 749-792.
 Dragomán György: *A hangár – Antigoné*
<https://wmn.hu/kult/47844-dragoman-gyorgy-a-hangar---antigone-2017-novella> (hozzáférés ideje: 2018. 07. 05.)
 Aiszkülosz: *Heten Théba ellen = Aiszkülosz Drámái*, Európa, Bp. 1996. Utószó: Szepessy Tibor
 Szopkoklész: *Oidipusz király = Szophoklész Drámái*, szerk., jegyz. és utószó Bolonyai Gábor. Osiris, Bp. 2004.
 Euripidész: *Phoinikiai nők = Euripidész Összes drámái*, Európa, Bp. 1984. Utószó: Ritoók Zsigmond
 Szálinger Balázs: *Oidipusz gyermekei*. Színház – Drámamelléklet 2010 január = szinhaz.net
 Euripidész: *Hippolitosz = Euripidész Összes drámái*, Európa, Bp. 1984. Utószó: Ritoók Zsigmond
 Seneca: *Phaedra = Seneca Drámái III*, Szenzár, Bp. 2006.
 Racine: *Phaedra = Klasszikus Francia Drámák – Corneille, Racine*. Európa, Bp. 1984.
<http://vidto.me/ceam1r53k6ud.html> (hozzáférés ideje: 2018. 03. 28)
 Tasnádi István: *Fédra fitness = Színház – Drámamelléklet 2009*. március: szinhaz.net
 Euripidész: *Médeia = Euripidész Összes drámái*, Európa, Bp. 1984. Utószó: Ritoók Zsigmond
 Seneca: *Medea = Seneca Drámái III*, Szenzár, Bp. 2006.
 Lj. Ulickaja: *Médeia és gyermekei*. Magvető, Bp. 2003.
 Pier Paolo Pasolini: *Medea c.* filmje: <https://www.youtube.com/watch?v=8ZimvZB-oxw>
 (hozzáférés ideje: 2018-07-05)

Ajánlott irodalom a tantárgyi egység egészéhez vagy 14 heti tematikus leírásának megfelelő beosztásban:

Bolonyai Gábor: *Antigoné = Szophoklész Drámái*, szerk., jegyz. és utószó Bolonyai Gábor. Osiris, Bp. 2004, 429-436.

Vágvölgyi B. András: *Eörsi István*. Kalligram, Pozsony 2003

Radnóti Zsuzsa: *Lázadó dramaturgiák*. Palatinus, Bp. 2003.

Aiszküloszhoz és Euripidészhez Szepessy Tibor és Ritoók Zsigmond *Utószava*.

Deres Kornélia: *Három görögből egy magyar = Színház online*:
http://www.szhaz.net/index.php?option=com_content&view=article&id=35500:harom-goeroegbl-egy-magyar&catid=38:2010-január&Itemid=7

Schlecht Alíz: *Játék-tér* (Szálinger Balázs: *Oidipusz gyermekei*), *Tiszatáj* 65/9 (2011), 40–43.

URL: <http://tiszatajonline.hu/?p=754> (hozzáférés ideje: 2018-07-05.)

Karsai György három Hippolitosz-tanulmánya = Karsai György: *A szép és a szörnyeteg*. Osiris, Bp. 1999, 50-135.

Bódi Katalin: *Izzadságszagú istenek =*
http://szinhaz.net/index.php?option=com_content&view=article&id=35389:izzadsagszagu-istenek&catid=35:2009-október&Itemid=7 (hozzáférés ideje: 2018. július 5.)

Studia Litteraria 56/1–4 (2017): *Médeia–interpretációk c.* tematikus kötet megfelelő tanulmányai

Kirsty Corrigan: *Virgo to Virago: Medea in the Silver Age*, Cambridge Scholars Publishing, Cambridge, 2013.

URL: <http://studia.lib.unideb.hu/megjelent/index/95> (hozzáférés ideje: 2018-07-05.)

Szilágyi János György: *Seneca, a tragédiaköltő = Seneca Drámái III*, Szenzár, Bp. 2006,

441-469.